

Analysis of Factors Affecting the Development of Cycling Culture with the Approach of Promoting Citizenship Sports

Mehdi Mahmoodi yekta¹ , Zahra Hemmatyar² , Ali khazaei³ , Mohsen Zarifi Khamene⁴

1. Department of Sports Sciences, Faculty of Humanities, Non-Governmental - Non-Profit Ivan Kay University, Semnan, Iran.
E-mail: mahmoodiyekta@gmail.com
2. Department Sports Management, Faculty of Physical Education and Sports Sciences, Allameh Tabatabai University, Tehran, Iran.
E-mail: zahrahemmyarzy@ut.ac.ir
3. Corresponding Author, Department of Sports Management, Faculty of Physical Education and Sports Sciences, Allameh Tabatabai University, Tehran, Iran. E-mail: Ali.Khazaei@atu.ac.ir
4. Mohsen Zarifi Khameneh Department of Sports Sciences, Faculty of Humanities, Non-Governmental Non-Profit Ivan Kay University, Semnan, Iran. E-mail: zarifi@gmail.com

Article Info

ABSTRACT

Article type:
Research Article

Article history:
Received: 22 January 2023
Received in revised form: 1 May 2023
Accepted: 8 May 2021
Published online: 20 March 2024

Keywords:
Cycling Culture
Citizen Sports
Political-Economic Factors
Women's Cycling.

Introduction: The purpose of the research was to analyze the factors affecting the development of cycling culture with the approach of promoting citizenship sport.

Methods: The present study was applied, the method of doing it quantitatively, the type of research of structural equation. The statistical population was all experts, cycling and citizenship experts who were selected by sampling ($n = 175$). The research tool was a researcher-made questionnaire from library studies and interviews with experts whose reliability was calculated through Cronbach's alpha ($\alpha = 0.89$). In order to investigate the instrument's factor structure, the exploratory factor analysis test was used to evaluate the structural validity of the exploratory factor analysis and to evaluate the instrument's confirmation factor analysis of the minimum squares through PLS software.

Results: The results of the research showed that among various factors, such as communication management of the scientific and executive part of sports, focusing on youth skill development, principled planning, political-economic factors with a factor load (0.89), and support of related organizations (0.86) had the greatest impact.

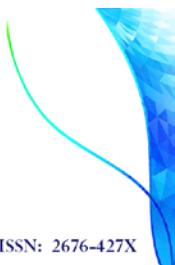
Conclusion: Based on the results of the research, to promote and develop the cycling culture, the capacity of using bicycles should be increased at city level. In this regard, it is suggested that in addition to the all-around cooperation of the institutions in charge of urban sports, urban designers and planners should also follow the standard principles in planning cycling routes to motivate and attract citizens to cycling, subsequently changing their behavior and achieving urban social sustainability.

Cite this article: Mahmoodi yekta, M, Hemmatyar, Z, Khazaei, Ali & Zarifi Khamene, M. (2024). *Analysis of factors affecting the development of cycling culture with the approach of promoting citizenship sports*. *Sport Management Journal*, 16 (1), 151- 170 .

[DOI:<http://doi.org/10.22059/JSM.2023.354151.3107>](http://doi.org/10.22059/JSM.2023.354151.3107).

[Journal of Sport Management](#) by [University of Tehran Press](#) is licensed under [CC BY-NC 4.0](#)
| web site: <https://jsm.ut.ac.ir/> | Email: jsm@ut.ac.ir.

Extended Abstract

Introduction: The purpose of the research was to analyze the factors affecting the development of cycling culture with the approach of promoting citizenship sport.

Methods: The present study was applied, the method of doing it quantitatively, the type of research of structural equation. The statistical population was all experts, cycling and citizenship experts who were selected by sampling ($n = 175$). The research tool was a researcher-made questionnaire from library studies and interviews with experts whose reliability was calculated through Cronbach's alpha ($\alpha = 0.89$). In order to investigate the instrument's factor structure, the exploratory factor analysis test was used to evaluate the structural validity of the exploratory factor analysis and to evaluate the instrument's confirmation factor analysis of the minimum squares through PLS software.

Results

The results of the research showed that among various factors, such as communication management of the scientific and executive part of sports, focusing on youth skill development, principled planning, political-economic factors with a factor load (0.89), and support of related organizations (0.86) had the greatest impact.

Conclusion

Based on the results of the research, to promote and develop the cycling culture, the capacity of using bicycles should be increased at city level. In this regard, it is suggested that in addition to the all-around cooperation of the institutions in charge of urban sports, urban designers and planners should also follow the standard principles in planning cycling routes to motivate and attract citizens to cycling, subsequently changing their behavior and achieving urban social sustainability.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines: We promise to follow the ethical orders

Funding: This study received no financial support from any organization or individual. All expenses were covered by the authors.

Authors' contribution: The authors have contributed equally.

Conflict of interest: There's no conflict of interest

Acknowledgments: We thank those who helped us in this research.

مدیریت ورزشی

سپاهانکروگیک: ۰۴۷۶-۰۶۷۶

انتشارات دانشگاه تهران

تحلیل عوامل مؤثر بر توسعه فرهنگ دوچرخه‌سواری با رویکرد ترویج ورزش شهری

مهدی محمودی یکتا^۱, زهرا همت‌یار^۲, علی خزائی^۳, محسن ظریفی خامنه^۴

۱. گروه علوم ورزشی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه غیردولتی - غیرانتفاعی ایوان کی، سمنان، ایران: mahmoodivekta@gmail.com

۲. گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران ایران: zahrahemmyarzv@ut.ac.ir

۳. نویسنده مسئول، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران ایران: Ali.Khazaei@atu.ac.ir

۴. گروه علوم ورزشی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه غیردولتی - غیرانتفاعی ایوان کی، سمنان، ایران: zarifi@gmail.com

اطلاعات مقاله

چکیده

مقدمه: هدف پژوهش، تحلیل عوامل مؤثر بر توسعه فرهنگ دوچرخه‌سواری با رویکرد ترویج ورزش شهری بود.

نوع مقاله: پژوهشی

روشن پژوهش: پژوهش حاضر، کاربردی، روش انجام آن کمی، از نوع پژوهش‌های مدلسازی معادلات ساختاری بود. جامعه آماری تمامی متخصصان، کارشناسان دوچرخه‌سواری و ورزش شهری بودند که به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند ($N=175$). ابزار تحقیق، پرسشنامه محقق‌ساخته برگرفته از مطالعات کتابخانه‌ای و مصاحبه با خبرگان بود که پایابی آن از طریق آلفای کرونباخ محاسبه شد ($\alpha=0.89$) به منظور بررسی ساختار عاملی ابزار از آزمون تحلیل عاملی اکتشافی با چرخش واریماکس، برای بررسی روابی سازه از تحلیل عاملی اکتشافی و برای بررسی تحلیل عاملی تأییدی ابزار از روش حداقل مربعات جزئی از طریق نرم‌افزار PIs استفاده شد.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۱۱/۰۲

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۲/۰۲/۱۱

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۲۸/۱۸

تاریخ انتشار: ۱۴۰۳/۰۱/۰۱

یافته‌ها: نتایج نشان داد از بین عوامل مختلف همچون مدیریت ارتباط بخش علمی و اجرایی ورزش، تمرکز بر مهارت‌افزایی جوانان، برنامه‌ریزی اصولی، عوامل سیاسی - اقتصادی با بار عاملی (0.89) و حمایت سازمان‌های مرتبه (0.86) بیشترین تأثیر را داشتند.

نتیجه‌گیری: بر اساس نتایج تحقیق بهمنظور ترویج و توسعه فرهنگ دوچرخه‌سواری باید ظرفیت‌های استفاده از دوچرخه را در سطح شهرها افزایش داد. در این زمینه پیشنهاد می‌شود علاوه بر همکاری هم‌جانبه نهادهای متولی ورزش شهری، طراحان و برنامه‌ریزان شهری نیز در برنامه‌ریزی مسیرهای دوچرخه‌سواری، اصول استاندارد را با هدف ایجاد انگیزه و جذب شهریوندان به ورزش دوچرخه‌سواری متعاقب آن تغییر رفتار و دستیابی به پایداری اجتماعی شهری رعایت کنند.

کلیدواژه‌ها:

دوچرخه‌سواری بانوان، عوامل سیاسی-اقتصادی، فرهنگ دوچرخه‌سواری، ورزش شهری.

استناد: محمودی یکتا، مهدی، همت‌یار، زهرا؛ خزائی، علی؛ ظریفی خامنه، محسن (۱۴۰۳). تحلیل عوامل مؤثر بر توسعه فرهنگ دوچرخه‌سواری با رویکرد ترویج ورزش شهری. نشریه مدیریت ورزشی، ۱۶(۱)، ۱۷۰-۱۵۱.

DOI:<http://doi.org/10.22059/JSM.2023.354151.3107>.

این نشریه علمی رایگان است و حق مالکیت فکری خود را بر اساس لاینسنس کریتو کامنز (CC BY-NC 4.0) به نویسنده‌گان واگذار کرده است. آدرس نشریه: jsm@ut.ac.ir | ایمیل: <https://jsm.ut.ac.ir/>

ناشر: انتشارات دانشگاه تهران. © نویسنده‌گان.

مقدمه

از آنجایی که پیش‌بینی می‌شود تا سال ۲۰۵۰ تقریباً ۷۰ درصد از جمعیت جهان در محیط‌های شهری زندگی کنند (شیائو^۱ و همکاران، ۲۰۲۲؛ چن^۲ و همکاران، ۲۰۲۲؛ نحود طراحی شهرها از اهمیت فزاینده‌ای برخوردار شده است. در سرتاسر جهان، بسیاری از شهرها از لحظه تاریخی برای اولویت دادن به استفاده از خودرو طراحی شده‌اند و شیوه‌های حمل و نقل فعال‌تر و پایدارتر، مانند پیاده‌روی و دوچرخه‌سواری کمتر در نظر گرفته شده است (نیونهویسن، ۲۰۲۰؛ چاپمن^۳ و همکاران، ۲۰۱۶). استفاده از وسائل نقلیه موتوری نه تنها منبع شایان توجهی از انتشار کربن است، بلکه به بدتر شدن کیفیت هوای تغییرات آب و هوایی کمک می‌کند و فرصت‌های فعالیت بدنی را نیز کاهش می‌دهد. بی‌تحرکی و کیفیت پایین هوا با افزایش خطر مرگ‌ومیر و بیماری‌های مزمن مختلف مانند بیماری‌های قلبی عروقی، بیماری‌های تنفسی، چاقی، انواع مختلفی از سلطان‌ها و افسردگی مرتبط است (WHO، ۲۰۲۲؛ اشتاین باخ^۴ و همکاران، ۲۰۱۱).

یک استراتژی برای کاهش وابستگی به خودرو و ترویج سفرهای فعال، بهبود وضعیت دوچرخه‌سواری است (مولنبرگ^۵ و همکاران، ۲۰۱۹؛ استانکوف^۶ و همکاران، ۲۰۲۰؛ استپرز^۷ و همکاران، ۲۰۱۸). تحقیقات به مزایای دوچرخه‌سواری مانند بهبود تناسب‌اندام، کاهش آلدگی محیطی، تعامل اجتماعی بیشتر و تقویت رشد اقتصادی اشاره می‌کند (مورا^۸ و همکاران، ۲۰۲۱؛ شیائو^۹ و همکاران، ۲۰۲۲؛ گوتسکی^{۱۰} و همکاران، ۲۰۱۶). دوچرخه‌ها به دلیل ساخت و ساز نسبتاً ارزان و در دسترس بودن، رایج‌ترین وسیله حمل و نقل در کرواسی هستند، بنابراین تخمین زده می‌شود که امروزه بیش از یک میلیارد دوچرخه در جهان وجود دارد. استفاده از دوچرخه به عنوان وسیله حمل و نقل روزبه‌روز در شهرهای کشورهای توسعه‌یافته در سراسر جهان افزایش یافته است (برلک^{۱۱} و همکاران، ۲۰۲۰). ترویج حمل و نقل فعال در شهرها متکی به مجموعه‌ای از راهبردهای آزموده شده در زمینه توسعه دوچرخه‌سواری مانند توزیع ایمن فضای خیابان‌ها و معابر و ارتقا ساختار اجتماعی-اقتصادی و فرهنگی، ساخت خطوط دوچرخه باکیفیت و ایمن، معرفی فضاهای ایمن دوچرخه‌سواری، اطلاع‌رسانی و آموزش دوچرخه‌سواران و سایر کاربران خیابان‌ها و معابر است (تیزنادو-آیتنکن^{۱۲} و همکاران، ۲۰۲۲). استفاده منظم از دوچرخه فواید متعددی دارد، از جمله خطر قلبی-عروقی کمتر (سلیس - مورالس^{۱۳} و همکاران، ۲۰۱۷)، سطوح بالای فعالیت بدنی (دانز^{۱۴} و همکاران، ۲۰۱۸) و بهبود سلامت روانی و جسمی (میتون^{۱۵} و همکاران، ۲۰۱۶). با وجود این در بسیاری از شهرها ناهمانگی در سیاست‌های برنامه‌ریزی شهری، موجب تفاوت‌های بزرگ در زیرساخت‌های دوچرخه‌سواری شهری از نظر کمی (کیلومتر دوچرخه‌سواری در هر منطقه) و کیفی (ویژگی‌های طراحی) شده است. این موضوع به ایجاد مسیرهای دوچرخه‌سواری باریک، نایمن، نگهداری ضعیف یا ناکارامد در بخش‌های وسیع منجر شده است (لارین-ویدلا^{۱۶} و همکاران، ۲۰۲۲).

۱. Xiao

۲. Chen

۳. Nieuwenhuijsen

۴. Chapman

۵. World Health Organization

۶. Steinbach

۷. Mölenberg

۸. Stankov

۹. Stappers

۱۰. Mora

۱۱. Götschi

۱۲. Brlek

۱۳. Tiznado-Aitken

۱۴. Celis-Morales

۱۵. Dons

۱۶. Mytton

۱۷. Larraín-Videla

در عین حال شواهد علمی در شهرهای سرتاسر جهان ضرورت ارائه تسهیلات مربوط به دوچرخه‌سواری و شناسایی مداخلات کارامد در این زمینه را نشان می‌دهد (بوهلر و دیل^۱، ۲۰۱۶؛ هاگن و رینینگ^۲، ۲۰۲۱). بسیاری از تحقیقات نشان داده‌اند که امکانات و تسهیلات برای گروه‌های جمعیتی آسیب‌پذیر و ریسک‌پذیر افرادی که احساس می‌کنند استفاده از دوچرخه در معابر و خیابان‌ها موجب آسیب آنها می‌شود، بسیار مهم است. گسترش، بهبود امکانات دوچرخه‌سواری، راههای اثبات‌شده‌ای برای افزایش سطح دوچرخه‌سواری، بهبود ایمنی دوچرخه‌سواری و استفاده بیشتر از دوچرخه هستند (بوهلر و پوچر^۳، ۲۰۱۷). برخی از شهرهای بزرگ اخیراً «بزرگراه‌های دوچرخه‌سواری» می‌سازند که سرعت و ایمنی رفت‌وآمد با دوچرخه را در مسافت‌های طولانی به محل کار افزایش می‌دهد. این مسیرهای سریع به طور معمول مسیرهای دوچرخه‌جاداگانه موازی با جاده‌های اصلی با حداقل گذرگاه‌ها و تقاطع‌ها هستند.

نتیجه تحقیق کاس و کوگلین^۴ (۲۰۲۰) بیان می‌کند که سازمان‌های دولتی نقش اصلی را در حمایت و سرمایه‌گذاری در دوچرخه‌سواری و تأمین زیرساخت‌های دوچرخه‌سواری دارند، اما نبود زیرساخت‌های دوچرخه‌سواری با کیفیت بالا بزرگ‌ترین مانع برای رشد دوچرخه‌سواری است. گاسلینگ و مکری^۵ (۲۰۲۲) به اهمیت مسیرهای عریض دوچرخه‌سواری و جداسازی دوچرخه‌سواران از تردد موتوری و عباران پیاده در بهبود درک ایمنی دوچرخه‌سواران اشاره کرده‌اند.

کوشینگ^۶ و همکاران (۲۰۱۶) بهبود ایمنی دوچرخه‌سواران را در گرو توجه به رویکردی چندوجهی شامل زیرساخت‌ها، برنامه‌های حمایتی و سیاست‌های محدودکننده خودرو دانستند. شیرمحمدی و همکاران (۲۰۲۱) مهم‌ترین عوامل مؤثر بر انتخاب مسیرهای دوچرخه‌سواری را به ترتیب عوامل ایمنی، زیستمحیطی، ترافیکی، انسانی و سایر عوامل بر شمردند. یافته‌های صفار و عظیم‌زاده (۲۰۱۷) نشان می‌دهد در توسعه فرهنگ دوچرخه‌سواری، عوامل تجهیزات و امکانات، سیاست‌های تشویقی و حمایتی، برنامه‌های آموزشی و تبلیغاتی بیشترین تأثیرگذاری را داشتند.

با توجه به رویکردهای نوین شهری می‌توان به این موضوع امیدوار شد که با تغییر نگرش‌ها و ترجیحات فرهنگی و اتکای کمتر به خودرو و افزایش تقاضا برای سبک زندگی فعال، بسیاری از خانواده‌ها و والدین مایل به استفاده از دوچرخه شوند. این تغییر فرهنگی رشد بیشتر دوچرخه‌سواری را تسهیل می‌کند (پوچر و بوهلر، ۲۰۱۷). در این زمینه با فرهنگ‌سازی می‌توان میزان استفاده از دوچرخه را به همراه آموزش و آگاهی به شهروندان نسبت به مزایای آن افزایش داد که توجه به این موضوع می‌تواند موجب کاهش مسائل و مشکلات ترافیکی، زیستمحیطی و افزایش سلامت جوامع شود. با وجود این بر اساس آمار منتشره تعداد خودروها در تهران بسی فراتر از ظرفیت معابر این شهر است و مسئلان حمل و نقل و ترافیک شهر در گذشته بارها در خصوص تبدیل تهران به یک پارکینگ بزرگ هشدار داده‌اند (مهدی‌بور و مهدی‌بور، ۲۰۱۲). این موضوع بهنوبه خود نیازمند ارزیابی مناسب است که با مقیاس‌های مختلف سازگار باشد. در این زمینه محققان در پی تدوین مدل کمی توسعه فرهنگ دوچرخه‌سواری با تأکید بر ترویج ورزش شهری هستند که ارزیابی عوامل مؤثر بر توسعه این پدیده به عنوان جایگزین مناسبی برای اتومبیل موجب تسهیل و ارتقای رفتار سفر پایدار به همراه افزایش سلامت جسمانی و روانی شهروندان خواهد شد.

^۱. Buehler & Dill

^۲. Hagen & Rynning

^۳. Pucher & Buehler

^۴. Cox & Koglin

^۵. Gössling & McRae

^۶. Cushing

روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر به لحاظ هدف، کاربردی و به لحاظ روش انجام پژوهش کمی و از نوع پژوهش‌های مدلسازی معادلات ساختاری (SEM) بود. جامعه آماری پژوهش تمامی کارشناسان فدراسیون دوچرخه‌سواری، مریبیان و صاحب‌نظران و کارشناسان ورزش شهری بودند که به روش نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شدند. با توجه به دسترسی نمونه‌های پژوهش محققان ۱۷۵ پرسشنامه را بین نمونه‌ها توزیع کردند که برخی افراد از مشارکت در تکمیل پرسشنامه خودداری کردند، در نهایت پس از توزیع و گردآوری پرسشنامه‌ها و عدم عودت تعدادی از پرسشنامه‌ها و کنار گذاشتن پرسشنامه‌های مخدوش، تجزیه و تحلیل آماری روی ۱۵۴ پرسشنامه انجام پذیرفت.

جدول ۱. توزیع فراوانی نمونه‌های پژوهش

متغیر	ویژگی	فراوانی	درصد
جنسیت	مرد	۹۱	۵۹/۱
	زن	۶۳	۴۰/۹
	۲۶ تا ۳۰ سال	۱۱	۷/۱
	۳۱ تا ۳۵ سال	۱۴	۹/۱
رده سنی	۳۶ تا ۴۰ سال	۳۱	۲۰/۲
	۴۱ تا ۴۵ سال	۵۶	۳۶/۴
	بیشتر از ۴۵ سال	۴۲	۲۷/۲
تحصیلات	کاردانی	۲۶	۱۶/۸
	کارشناسی	۴۰	۲۵/۹
	کارشناسی ارشد	۵۷	۳۷/۱
	دکتری	۳۱	۲۰/۲
جایگاه شغلی	کارشناسان فدراسیون دوچرخه‌سواری	۲۸	۱۸/۲
	مریبیان و ورزشکاران	۵۴	۳۵/۱
	کارشناسان ورزش شهری	۷۲	۴۶/۷
کل		۱۵۴	۱۰۰

ابزار گردآوری اطلاعات پژوهش حاضر، پرسشنامه (۵۱ گویه) محقق‌ساخته و برگرفته از مطالعات کتابخانه‌ای و مصاحبه با خبرگان حوزه دوچرخه‌سواری و ورزش شهری بود که روایی صوری آن توسط ۱۰ تن از متخصصان و صاحب‌نظران علمی، اجرایی و پژوهشی تأیید شد. ۵۱ گویه پرسشنامه در قالب پرسشنامه‌ای با طیف پنج گزینه‌ای لیکرت (۱. کاملاً مخالف، ۲. مخالفم، ۳. نظری ندارم، ۴. موافقم و ۵. کاملاً موافقم) تهیه و تنظیم شد. همچنین به منظور تعیین روایی محتوا از شاخص روایی محتوایی (CVI) استفاده شد.

جدول ۲. مقادیر قابل قبول ضریب روایی محتوا (CVI) بر اساس تعداد صاحب‌نظر مشارکت‌کننده

حداقل مقادیر قابل قبول بر اساس تعداد متخصصان نمره گذار						
تعداد متخصصان	حداقل مقدار روایی	تعداد متخصصان	حداقل مقدار روایی	تعداد متخصصان	حداقل مقدار روایی	تعداد متخصصان
۵	.۰/۹۹	۱۱	.۰/۵۹	۲۵	.۰/۳۷	
۶	.۰/۹۹	۱۲	.۰/۵۶	۳۰	.۰/۳۳	
۷	.۰/۹۹	۱۳	.۰/۵۴	۳۵	.۰/۳۱	
۸	.۰/۷۵	۱۴	.۰/۵۱	۴۰	.۰/۲۹	
۹	.۰/۷۸	۱۵	.۰/۴۹	-	-	
۱۰	.۰/۶۲	۲۰	.۰/۴۲	-	-	

با توجه به اینکه در این پژوهش ۱۰ متخصص در بررسی روابی پرسشنامه پژوهش حاضر شرکت داشتند، مقدار بالاتر از ۶۲٪ برای هر گویه در پرسشنامه حاضر باقی ماند و مقادیر کمتر از ۶۲٪ از مجموعه گویه‌های پرسشنامه حذف شدند. با توجه به حذف برخی گویه‌ها پرسشنامه با ۵۱ گویه نهایی شد.

پس از توزیع و گردآوری پرسشنامه در بین نمونه‌های پژوهش، بهمنظور دسته‌بندی و تناسب ساختار عاملی گویه‌ها با مؤلفه‌های پژوهش از آزمون تحلیل عاملی اکتشافی استفاده شد. آزمون تحلیل عاملی اکتشافی با گروه‌بندی و طبقه‌بندی متغیرهای مرتبط به هم داده‌ها را دسته‌بندی و خلاصه می‌کند (مونرو؛ ۲۰۰۵). برای اطمینان از همسانی درونی پرسشنامه از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شد. نتایج آزمون کرونباخ نشان داد که پایایی ۱۶ عامل (مؤلفه) بالاتر از ۷٪ است و پایایی مؤلفه‌ها مورد قبول است و پایایی کل ابزار ۸۹٪ به دست آمد که حاکی از مطلوب بودن ابزار اندازه‌گیری است. بهمنظور متناسب بودن اندازه نمونه از شاخص *KMO* و برای بررسی روابی سازه از تحلیل عاملی اکتشافی به‌وسیله نرم‌افزار SPSS استفاده شد. تحلیل عاملی اکتشافی بیانگر یک رویکرد استقرایی است که در آن با استفاده از راهبرد از پایین به بالا، از مشاهده‌های خاص نتیجه‌گیری می‌شود. این نتیجه‌گیری در واقع همان تفسیر عامل است که بر پایه متغیرهای اندازه‌گیری شده‌ای که با آن همبستگی قوی دارند، صورت می‌گیرد. بدین ترتیب این متغیرهای اندازه‌گیری شده نشانگرهای عاملی می‌شوند که از تحلیل آماری به دست آمده است. در تحلیل عاملی اکتشافی نتایج به دست آمده به نمونه‌ای که تحلیل در آن اجرا شده است، بستگی دارد و نیازمند اتخاذ تصمیمات ذهنی است و برای رسیدن به نتایج مطلوب نیازمند این است که ساختار عاملی از طریق تحلیل عاملی تأییدی اعتباربخشی شود (گرساج، ۳؛ تامپسون، ۴؛ ۲۰۰۴). در این پژوهش از روش حداقل مربعات جزئی توسط نرم‌افزار اسماارت پی. ال. اس^۱ نسخه ۲ و روش هالاند (۱۹۹۹) بهمنظور بررسی تحلیل عاملی تأییدی مؤلفه‌های تحقیق استفاده شده است. هدف اصلی تحلیل عاملی تأییدی این است که تعیین کند آیا روابط میان متغیرها در مدل مفروض به روابط میان متغیرها در مجموعه داده‌های مشاهده شده شباهت دارد یا نه. به بیان رسمی‌تر، این تحلیل تعیین می‌کند که تا چه اندازه کوواریانس فرض شده با کوواریانس مشاهده شده تطابق دارد (گامست و همکاران، ۲۰۰۸). از طریق مدل‌یابی پی. ال. اس می‌توان ضرایب رگرسیون استاندارد را برای مسیرهای، ضرایب تعیین را برای متغیرهای درونی و اندازه شاخص‌ها را برای مدل نهایی به دست آورد. لیکن پی. ال. اس جایگزینی مناسب برای روش‌های تشریح کوواریانس همچون لیزرل^۲ و آموس^۳ است (هولاند، ۱۹۹۹). در واقع، روش پی. ال. اس یکی از تکنیک‌های چندمتغیره آماری است که بر خلاف محدودیت‌هایی مانند ناشناخته بودن نوع توزیع متغیرها، کم بودن حجم نمونه و وجود همبستگی میان متغیرهای مستقل که در روش‌های رگرسیونی و معادلات ساختاری لازم به رعایت بودند، می‌تواند مدل‌هایی را با چند متغیر مستقل و وابسته برازش کند (جعفری و محمدی، ۲۰۱۱).

یافته‌های پژوهش

بهمنظور تحلیل عوامل مؤثر بر توسعه فرهنگ دوچرخه‌سواری تحلیل عاملی اکتشافی مؤلفه‌ها در یک حجم ۱۵۴ نفر اجرا شد. از شاخص *KMO* برای متناسب بودن اندازه نمونه‌ها استفاده شد. مقدار این شاخص می‌تواند بین صفر تا یک به دست آید. چنانچه مقادیر این پیش‌فرض ۰/۵ یا بیش از آن باشد، مورد قبول است. در همین زمینه مقدار ۰/۷۸۷ به دست آمد که نشان‌دهنده کفایت نمونه‌گیری در پژوهش حاضر است. اگر مقادیر آن بیش از ۰/۷ باشد، داده‌ها برای تحلیل عاملی مناسب و مورد تأیید است (گالاینر و همکاران، ۲۰۱۶). همچنین سطح معناداری (*P*) آزمون کرویت بارتلت باید کمتر از ۰/۰۵ باشد که در این پژوهش معنادار به دست آمد ($P \leq 0/01$) که حاکی

¹. Munro

². Smart PLS

³. Gamst

⁴. LISREL

⁵. AMOS

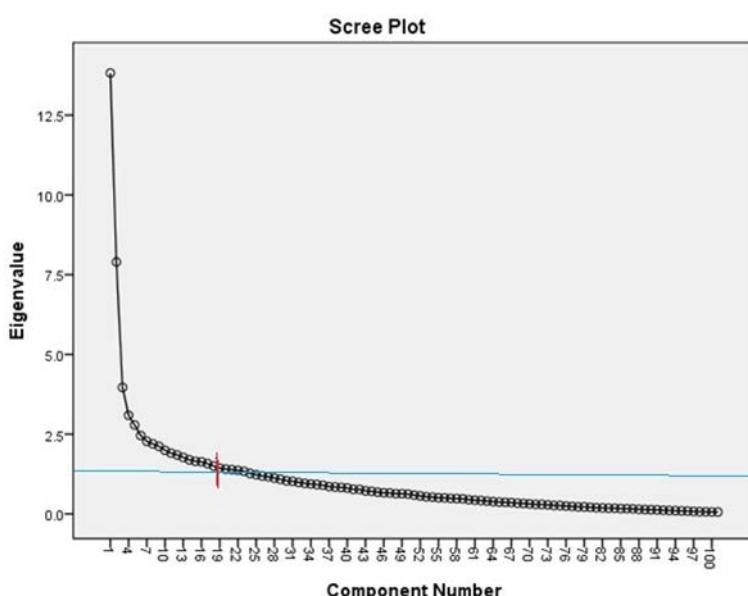
⁶. Gliner

از مناسب و مطلوب بودن ماتریس همبستگی و ساختار مدل عاملی برای تحلیل عاملی داده‌های پژوهش است. از این‌رو تمامی پیش‌فرض‌های پژوهش تأیید شد. جزئیات نتایج آزمون KMO و کرویت بارتلت در جدول ۳ نشان داده شده است.

جدول ۳. نتایج شاخص *KMO* و آزمون بارتلت

پیش‌فرض	آزمون <i>KMO</i> جهت مناسب بودن اندازه نمونه	مقادیر مشاهده شده	ملاک	نتیجه
آزمون کرویت بارتلت جهت درست بودن تفکیک عامل‌ها	درجه آزادی	۹۸۷۶/۴۴۷	-	-
آزمون کرویت بارتلت جهت درست بودن اندازه نمونه	مقدار خی دو	۱۰۷	-	-
	سطح معناداری (<i>P</i>)	۰/۰۰۱	بیش از ۰/۷۰	تأثیر
		۰/۷۸۷	کمتر از ۰/۰۵	تأثیر

با انجام تحلیل عاملی اکتشافی با چرخش واریماکس ۱۶ عامل اصلی شناسایی شد که در نمودار سنگریزه نشان داده شده است. برخی محققان از نقطه بُرش حداقل ۰/۳۰ و برخی دیگر از نقطه بُرش حداقل ۰/۵۵ استفاده می‌کنند (مونرو، ۲۰۰۵). این ۱۶ عامل در مجموع ۷۳/۵۸۰ درصد از واریانس عوامل توسعه فرهنگ دوچرخه‌سواری را تبیین می‌کنند که مقداری مطلوب است. پلیچتا^۱ و همکاران (۲۰۱۳) معتقد‌ند که در پژوهش‌های علوم انسانی واریانس عوامل شناسایی شده به‌طور معمول اگر بین ۵۰ تا ۶۰ درصد از کل واریانس را پوشش دهد، مقدار به‌دست‌آمده در این پژوهش بسیار مطلوب است.

شکل ۲. نمودار سنگریزه

برای اطمینان از همسانی درونی پرسشنامه، پایایی هریک از عوامل شناسایی شده در مرحله قبل، از طریق ضریب آلفای کرونباخ بررسی شد. نتایج آزمون کرونباخ نشان داد که پایایی ۱۶ عامل (مؤلفه) بالاتر از ۰/۷ است و پایایی مؤلفه‌ها مورد قبول است و پایایی کل ابزار ۰/۸۹ به‌دست آمد که حاکی از مطلوب بودن ابزار اندازه‌گیری است. همچنین میانگین و انحراف استاندارد عامل‌های ابزار بررسی شد

^۱. Plichta

که نشان داد همه عامل‌ها بالاتر از حد متوسط قرار دارند. به طوری که عامل ۱۶ (حمایت و همراهی سازمان‌های مرتبط) با بیشترین میانگین (۴/۵۲۹) و عامل ۱۱ (عوامل سیاسی و اقتصادی) با کمترین میانگین (۳/۳۰۸) را از دید آزمودنی‌های پژوهش کسب کردند و میانگین، کل، اینزار اندازه‌گیری ۴/۰۶۸ با مقدار انحراف استاندارد ۰/۰ به دست آمد.

جدول ۴. بررسی میانگین، انحراف استاندارد و پایایی مؤلفه‌های پرسشنامه

برای معیارهای آزمون مدل در روش حداقل مربعات جزئی (PLS) ابتدا پایابی ابزار از طریق سه معیار مورد سنجش قرار می‌گیرد: ۱. آلفای کرونباخ؛ ۲. پایابی ترکیبی (CR)؛ ۳. ضرایب بارهای عاملی و سپس روایی همگرا و واگرا. آلفای کرونباخ معیاری کلاسیک برای سنجش پایابی و سنجهای مناسب برای ارزیابی پایداری درونی^۱ محسوب می‌شود. معیار مدرن تری که پی‌آل اس (PLS) برای سنجش ارزیابی می‌کند، مقدار پایابی ترکیبی (CR) است که طی آن پایابی سازه‌ها نه به صورت مطلق، بلکه با توجه به همبستگی سازه‌هایشان با یکدیگر محاسبه می‌شود و در صورتی که مقدار پایابی ترکیبی برای هر سازه بالای ۷۰ شود، نشان از پایداری درونی مناسب برای مدل اندازه‌گیری دارد (وینزی^۲ و همکاران، ۲۰۱۰).

با توجه به جدول ۵، ضرایب آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی در محدوده مورد قبول واقع شده‌اند. معیار دوم از بررسی برازش مدل اندازه‌گیری، روایی همگراست که به بررسی میانگین واریانس به اشتراک گذاشته شده بین هر سازه با شاخص‌های خود می‌پردازد. به بیان دیگر، میزان همبستگی هر سازه با سوالات خود را مشخص می‌کند و هرچه همبستگی بیشتر باشد، برازش نیز بیشتر است و با علامت AVE مشخص می‌شود. مگنر^۳ و همکاران (۱۹۹۶) مقدار $4/0$ به بالا را برای AVE کافی دانسته‌اند. با توجه به نتایج جدول ۵ می‌توان مناسب بودن میزان روایی همگرا را تأیید کرد.

1. Internal Consistency

2. Vinzi

3. Convergent Validity

4. Magner

جدول ۵. بررسی ضرایب پایابی مدل شانزده عاملی از طریق تحلیل عاملی تأییدی

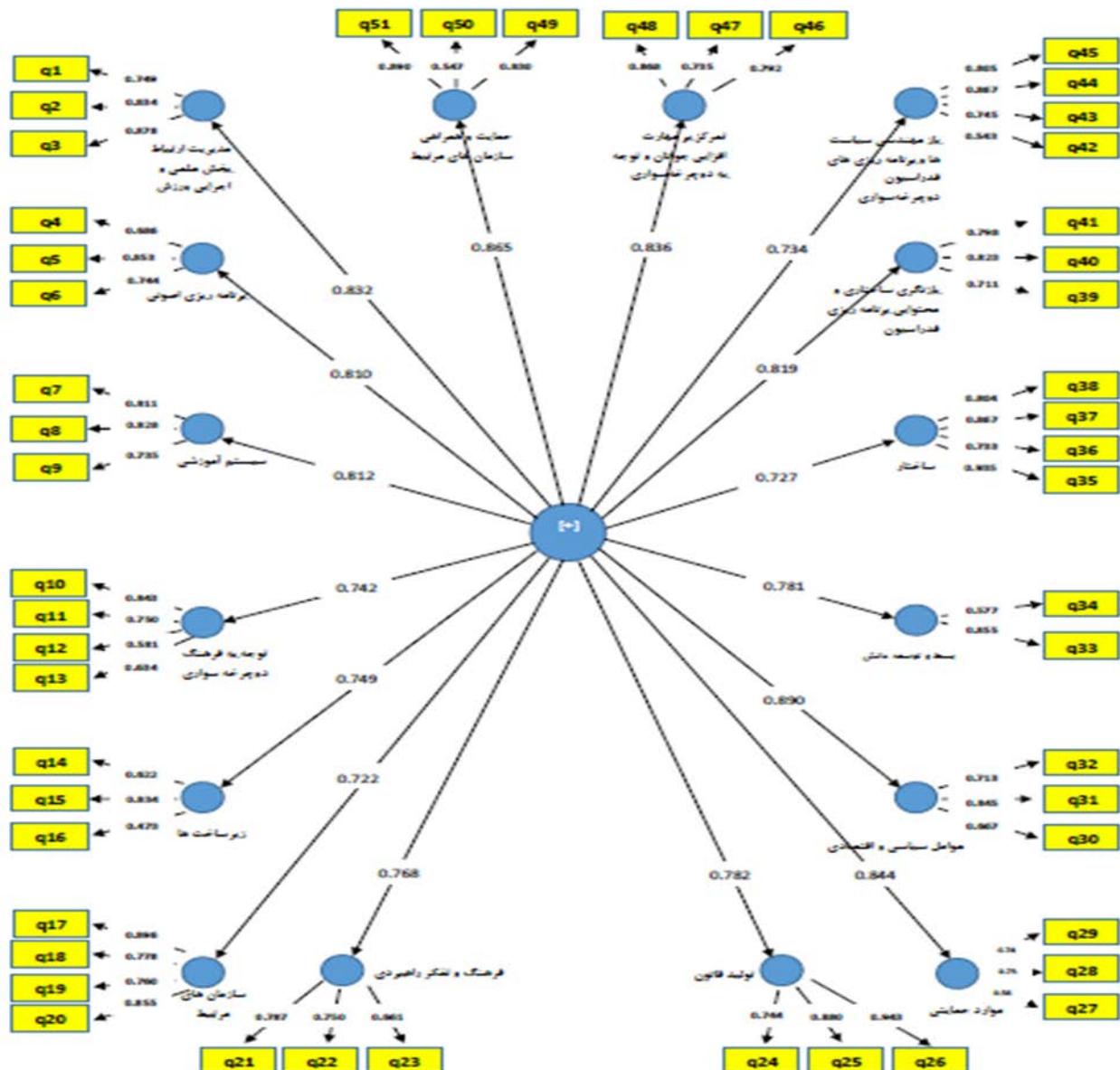
مؤلفه‌های توسعه فرهنگ دوچرخه‌سواری	ضریب آلفای کرونباخ (α)	پایابی ترکیبی ^۱ میانگین واریانس استخراج شده ^۲	(AVE)	(CR)
مدیریت ارتباط بخش علمی و اجرایی ورزش	۰/۷۲۷	۰/۴۷۰	۰/۷۹۷	۰/۴۷۰
برنامه‌ریزی اصولی	۰/۸۳۳	۰/۷۴۱	۰/۷۶۹	۰/۷۴۱
برنامه‌های آموزشی - تبلیغاتی	۰/۷۵۱	۰/۷۶۵	۰/۸۲۲	۰/۷۶۵
عملکرد فدراسیون دوچرخه‌سواری	۰/۷۷۰	۰/۸۲۹	۰/۸۰۰	۰/۸۲۹
زیرساختها	۰/۸۷۲	۰/۸۰۹	۰/۸۳۹	۰/۸۰۹
سازمان‌های مرتبط	۰/۷۹۵	۰/۵۱۲	۰/۷۳۹	۰/۵۱۲
تفکر محیطی	۰/۷۸۱	۰/۶۹۳	۰/۸۵۸	۰/۶۹۳
تولید قانون	۰/۸۵۴	۰/۸۷۲	۰/۹۳۲	۰/۸۷۲
موارد حمایتی	۰/۸۱۹	۰/۵۳۲	۰/۷۷۶	۰/۵۳۲
عوامل سیاسی و اقتصادی	۰/۸۶۶	۰/۵۸۵	۰/۷۶۴	۰/۵۸۵
بسط و توسعه دانش علوم ورزشی	۰/۸۲۴	۰/۵۱۲	۰/۸۱۴	۰/۵۱۲
ساختار جامعه	۰/۷۶۹	۰/۷۹۳	۰/۷۰۹	۰/۷۹۳
بازنگری ساختاری و محتوای برنامه‌ریزی فدراسیون دوچرخه‌سواری	۰/۷۰۷	۰/۵۳۴	۰/۸۰۱	۰/۵۳۴
بازمهندسی سیاست‌ها و برنامه‌ریزی‌های فدراسیون دوچرخه‌سواری	۰/۸۸۴	۰/۷۲۰	۰/۷۱۷	۰/۷۲۰

معیار دیگری که بررسی پایابی ابزار به کار برده شده است، مقدار بارهای عاملی است که از طریق محاسبه مقدار همبستگی ساخته‌های یک سازه با آن سازه محاسبه می‌شوند. هلند^۳ (۱۹۹۹) معتقد است که اگر این مقدار (بار عاملی) برابر یا بیش از ۰/۴ شود، واریانس بین سازه و ساخته‌های آن از واریانس خطای اندازه‌گیری آن سازه بیشتر بوده و پایابی در مورد آن مدل قابل قبول است و چنانچه کمتر از ۰/۴ شود، باید سؤالات پرسشنامه را اصلاح یا از مدل پژوهش حذف کرد (داودی و رضازاده، ۱۳۹۲). در این پژوهش تمامی سؤالات دارای بار عاملی قابل قبولی بودند (۰/۴+) و مقادیر ضرایب معناداری (t) برای تمام سؤالات بزرگ‌تر از ۱/۹۶ بود، بنابراین در سطح اطمینان ۹۵ درصد معنادارند. در بررسی تحلیل عاملی تأییدی ابزار پژوهش، ارتباط بین عامل‌های شانزده‌گانه (مؤلفه‌ها) با مفهوم کلی پژوهش نیز نشان داد که بار عاملی ضرایب استاندارد مؤلفه بیش از ۰/۴ و مقادیر ضرایب معناداری t در همه عامل‌ها بالاتر از ۱/۹۶ بود که حاکی از وجود ارتباط معنادار بین عامل‌ها با مفهوم کلی پژوهش بود که نتایج آن در جدول ۶ نشان داده شده است.

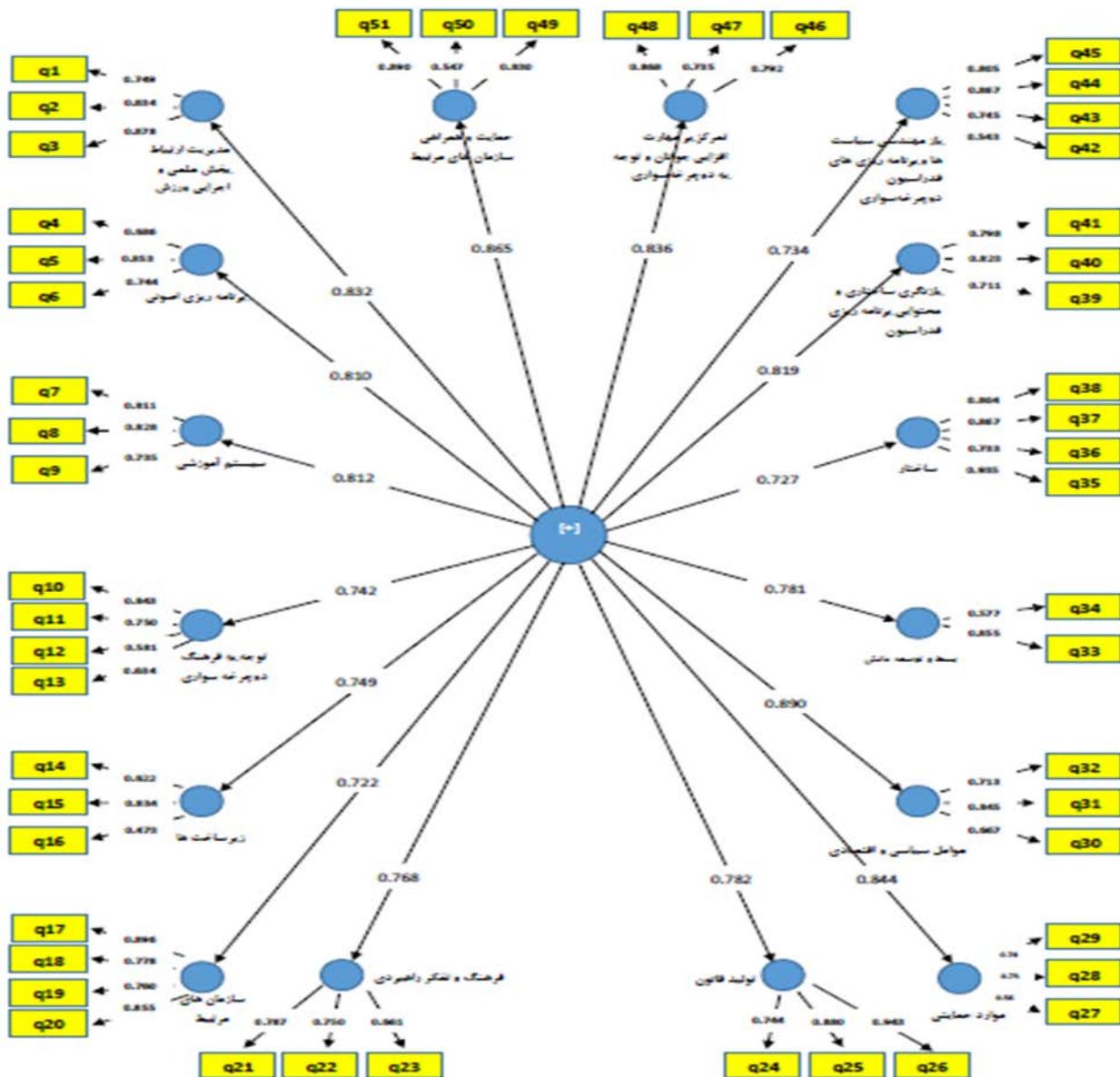
¹. Composite Reliability². Average Variance Extracted (AVE)³. Hulland

جدول ۶ ارتباط بین مؤلفه‌های شانزده گانه با مفهوم توسعه فرهنگ دوچرخه‌سواری در تحلیل عاملی تأییدی با روش حداقل مربعات جزئی
بار عاملی

ردیف	مؤلفه‌ها (عامل‌ها)	
ردیف	دوچرخه‌سواری	
ردیف	مدیریت ارتباط بخش علمی و اجرایی ورزش	بازمehندسی سیاست‌ها و برنامه‌ریزی‌های فدراسیون دوچرخه‌سواری
۱	مدیریت ارتباط بخش علمی و اجرایی ورزش	۱ مدیریت ارتباط بخش علمی و اجرایی ورزش
۲	برنامه‌ریزی اصولی	۲ برنامه‌ریزی اصولی
۳	برنامه‌های آموزشی-تبليغاتی	۳ برنامه‌های آموزشی-تبليغاتی
۴	عملکرد فدراسیون دوچرخه‌سواری	۴ عملکرد فدراسیون دوچرخه‌سواری
۵	زیرساخت‌ها	۵ زیرساخت‌ها
۶	سازمان‌های مرتبط	۶ سازمان‌های مرتبط
۷	فرهنگ و تفکر راهبردی	۷ فرنگ و تفکر راهبردی
۸	تولید قانون	۸ تولید قانون
۹	موارد حمایتی	۹ موارد حمایتی
۱۰	عوامل سیاسی و اقتصادی	۱۰ عوامل سیاسی و اقتصادی
۱۱	بسط و توسعه دانش علوم ورزشی	۱۱ بسط و توسعه دانش علوم ورزشی
۱۲	ساختمار جامعه	۱۲ ساختمار جامعه
۱۳	بازنگری ساختاری و محتوای برنامه‌ریزی فدراسیون دوچرخه‌سواری	۱۳ بازنگری ساختاری و محتوای برنامه‌ریزی فدراسیون دوچرخه‌سواری
۱۴	بازمehندسی سیاست‌ها و برنامه‌ریزی‌های فدراسیون دوچرخه‌سواری	۱۴ بازمehندسی سیاست‌ها و برنامه‌ریزی‌های فدراسیون دوچرخه‌سواری
۱۵	تمرکز بر مهارت افزایی جوانان و توجه به دوچرخه‌سواری	۱۵ تمرکز بر مهارت افزایی جوانان و توجه به دوچرخه‌سواری
۱۶	حمایت و همراهی سازمان‌های مرتبط	۱۶ حمایت و همراهی سازمان‌های مرتبط

شکل ۳. مقادیر ضرایب استاندارد (β) ساختار عاملی عوامل شانزدهگانه پرسشنامه در تحلیل عاملی تأییدی

به منظور بررسی برازش مدل‌های اندازه‌گیری، سه معیار پایایی، روایی همگرا و روایی واگرا ارزیابی می‌شوند (رضازاده و داوری، ۱۳۰). همان‌طور که در جدول ۷ نشان داده شده است مقادیر آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی (CR) تمامی متغیرها بالاتر از ۰/۷ است که نشان‌دهنده سازگاری درونی و پایداری درونی مناسب مدل‌های اندازه‌گیری است. با توجه به اینکه مقدار میانگین واریانس استخراجی (AVE) نیز بزرگ‌تر از ۰/۴ بود، مناسب بودن میزان روایی همگرا نیز تأیید و تصدیق شد.

جدول ۷. بررسی خرایب پایابی مدل شانزده عاملی از طریق تحلیل عاملی تأییدی

عامل	مؤلفه های توسعه فرهنگ دوچرخه سواری عمومی	ضریب آلفای کرونباخ (α)	پایابی ترکیبی (CR)	میانگین واریانس استخراج شده (AVE)
۱	مدیریت ارتباط بخش علمی و اجرایی ورزش	۰/۷۲۷	۰/۷۹۷	۰/۴۷۰
۲	برنامه ریزی اصولی	۰/۸۳۳	۰/۷۶۹	۰/۷۴۱
۳	برنامه های آموزشی - تبلیغاتی	۰/۷۵۱	۰/۸۲۲	۰/۷۶۵
۴	توجه به فرهنگ دوچرخه سواری	۰/۷۷۰	۰/۸۰۰	۰/۸۲۹
۵	زیرساخت ها	۰/۸۷۲	۰/۸۳۹	۰/۶۰۹
۶	سازمان های مرتبط	۰/۷۹۵	۰/۷۳۹	۰/۵۱۲
۷	تفکر محیطی	۰/۷۸۱	۰/۸۵۸	۰/۶۹۳
۸	تولید قانون	۰/۸۵۴	۰/۹۳۲	۰/۸۷۲
۹	موارد حمایتی	۰/۸۱۹	۰/۷۷۶	۰/۵۳۲
۱۰	عوامل سیاسی و اقتصادی	۰/۸۶۶	۰/۷۶۴	۰/۵۸۵
۱۱	بسط و توسعه دانش علوم ورزشی	۰/۸۲۴	۰/۸۱۴	۰/۵۱۲
۱۲	ساختار جامعه	۰/۷۶۹	۰/۷۰۹	۰/۷۹۳
۱۳	بازنگری ساختاری و محتوایی برنامه ریزی فدراسیون دوچرخه سواری	۰/۷۰۷	۰/۸۰۱	۰/۵۳۴
۱۴	باز مهندسی سیاست ها و برنامه ریزی های فدراسیون دوچرخه سواری	۰/۸۸۴	۰/۷۱۷	۰/۷۲۰
۱۵	تمرکز بر مهارت افزایی جوانان و توجه به دوچرخه سواری	۰/۸۱۰	۰/۷۸۶	۰/۴۵۸
۱۶	حمایت و همراهی سازمان های مرتبط	۰/۷۶۳	۰/۷۵۰	۰/۶۰۳

برازش مدل کلی (GOF)

مدل کلی شامل هر دو بخش مدل اندازه گیری و مدل ساختاری شده و با تأیید برازش آن، بررسی برازش در یک مدل کامل می شود. برای بررسی برازش مدل کلی تنها یک معیار به نام GOF وجود دارد. معیار GOF توسط تنهاوس و همکاران^۱ (۲۰۰۴) ابداع شد و طبق فرمول زیر محاسبه می شود. وتزلس^۲ و همکاران^۳ (۲۰۰۹) سه مقدار ۰/۰۱، ۰/۰۲۵ و ۰/۰۳۶ را به عنوان مقادیر ضعیف، متوسط و قوی برای GOF معرفی کردند. با توجه به فرمول ذیل، مقدار میانگین مقادیر اشتراکی^۴ آن ۰/۴۹۸ و میانگین R^۲ آن ۰/۷۲۸ به دست آمد. با توجه

¹. Goodness of fit

²Tenenhaus

³. Wetzel's

⁴. Communalities

به فرمول زیر مقدار GOF معادل $0/602$ به دست آمد که با توجه به دسته‌بندی و تلس و همکاران (۲۰۰۹) نشان از برازش قوی مدل نهایی پژوهش داشت.

$$GOF = \sqrt{\text{Communality} \times R^2}$$

$$GOF = \sqrt{0.498 \times 0.728} = \sqrt{0.362} = 0.602$$

بحث و نتیجه‌گیری

ترویج سفر فعال به طور فزاینده‌ای یک اولویت در راستای سیاست‌های شهری است. اجرای اقدامات برای افزایش تحرک پایدار اغلب با محدودیت‌های ساختاری مواجه می‌شود. بر اساس نتایج یکی از عواملی که می‌تواند در اجرای سیاست‌های توسعه دوچرخه‌سواری تأثیرگذار باشد، عوامل سیاسی و اقتصادی است. فقدان اراده سیاسی برای اجرای راهبردهای توسعه پایدار (کوهن^۱ و همکاران، ۲۰۱۶)، مسائل زمینه‌ای و قدرت ساختاری و نابرابری‌های ساختاری طولانی‌مدت، نقش کمنگ دولتمردان و دستگاه‌های اجرایی در حمایت و رونق دوچرخه‌سواری، اثر منفی تحریم‌های اقتصادی در صنعت دوچرخه، می‌تواند بر توسعه فرهنگ استفاده از دوچرخه تأثیر بگذارد. فاضلی (۲۰۱۰) در پژوهشی اظهار می‌کند که مهم‌ترین کارویژه سیاسی ورزش کنترل و جهت‌دهی به افکار عمومی، نشان دادن چهره‌ای کارامد از دولت و در نهایت ملی‌سازی و حمایت از ورزش است. از طرفی نتایج برخی تحقیقات نشان داد، تحریم می‌تواند بر بخش‌های مختلف یک کشور آثار مثبت و منفی داشته باشد. در حوزه تجهیزات و زیرساخت‌ها به دو مقوله اصلی آشفتگی بازار و دشواری در تأمین تجهیزات اصلی (اورجینال) وجود دارد که می‌توان به مواردی مانند ظهور روزافزون کالاهای ورزشی جعلی، افزایش قیمت کالاهای نایاب شدن برخی کالاهای ورزشی، کاهش کیفیت تجهیزات موجود در بازار، کاهش تمایل افراد و شرکت‌های ورزشی به خرید کالاهای ورزشی ایرانی اشاره کرد (علوی و همکاران، ۲۰۲۱). علاوه بر این گزارش شده است که با افزایش نرخ ارز و کاهش ارزش پول داخل، قیمت کالاهای وارداتی برای مصرف‌کنندگان ورزشی در داخل کشور گران‌تر می‌شود که سبب کاهش حجم واردات ورزشی و کاهش سهم تجارت شرکای صنعت ورزش شده است (خدادادی و همکاران، ۲۰۱۸). با وجود این پیشنهاد می‌شود با افزایش کیفیت تولیدات داخلی و همچنین ایجاد بسته‌های حمایتی دولت و بخش بانکی به تولیدکنندگان دوچرخه و بسط و گسترش بسترهای تولید و فروش تجهیزات دوچرخه مورد توجه قرار گیرد. علاوه بر این حضور کمنگ بخش خصوصی در کنار بخش دولتی در این حوزه می‌تواند بر کیفیت زیرساخت‌های دوچرخه‌سواری تأثیر بگذارد. کارایی بالای بخش خصوصی به دلیل مزایای حاکم بر آن شامل تخصص‌گرایی، استفاده از تجارب گذشته، ساختار عملکردگرا، انعطاف‌پذیری و سرعت در تصمیم‌گیری‌ها، توانایی توسعه روابط بر اساس اعتماد و سود متقابل، ساختارهای تخت و مؤثر، برخورداری از سیستم ارزیابی عملکرد به منظور ارتقای کیفیت و توانایی تخصیص منابع و مدیریت درست است. با استفاده از راهکارهایی همچون ایجاد تمایل در بخش خصوصی برای سرمایه‌گذاری، اعطای تسهیلات بانکی برای سرمایه‌گذاری در حوزه ورزش به‌ویژه دوچرخه‌سواری، همکاری میان بخش خصوصی و دولتی، توجه به درآمدزایی از فروشگاه‌ها، تشویق و حمایت از فعالان حوزه تولید دوچرخه و ارتقای جایگاه بخش خصوصی و تعاونی‌ها در عرصه ساخت دوچرخه می‌توان میزان سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در ورزش را افزایش داد.

نتایج تحقیق یزنادو-آیتنکن^۲ و همکاران (۲۰۲۲) نشان می‌دهد که محدودیت‌های ساختاری اجتماعی-اقتصادی و سازمانی می‌تواند بر اجرای زیرساخت‌های دوچرخه‌سواری تأثیر بگذارد. یافته‌های ساگاریس و تیزنادو-آیتنکن (۲۰۲۰) و تورتوسا و همکاران (۲۰۲۱) نشان داد که عوامل اقتصادی می‌تواند بر گروه‌های کم‌درآمد و پردرآمد تأثیر بگذارد که بسته به شرایط، تمایل بیشتر یا کمتری به دوچرخه‌سواری داشته باشند؛ بنابراین با توجه به وضعیت اقتصادی پیش روی کشور و بحران‌های مالی خانواده‌ها عرضه دوچرخه‌های باکیفیت با

¹. Cohen

². Tiznado-Aitken

نازل ترین قیمت برای خانواده‌ها میسر نیست و این امر کمک دولتمردان و رجال سیاسی و اقتصادی را می‌طلبد تا با همکاری سازمان‌های مرتبط تدبیر مهمن در این زمینه اتخاذ شود. همچنین دستیابی به منابع مالی و ورود بخش خصوصی در کنار بخش دولتی به منظور حمایت از این پدیده، برای سرمایه‌گذاری بسیار مشکل است که این موضوع نیازمند حمایت مالی بیشتر از طرف دولت است. در این زمینه روش‌های سرمایه‌گذاری می‌تواند با ایجاد فرصت‌های خلاقانه و نوآورانه در ورزش دوچرخه‌سواری، توسعه سخت‌افزاری این رشته، حمایت از کانون‌های توسعه سلامت در کشور، تشکیل و راهاندازی مراکز غنی‌سازی اوقات فراغت استان‌های کشور با رویکرد استفاده از دوچرخه، سیاست‌های صریح برای افزایش ظرفیت، مقررات، زیرساخت‌ها و حمایت‌های مالی برای دوچرخه‌سواری، ایجاد پرتال آنلاین برای اشتراک تخصصی دوچرخه‌سواری و طراحی و تدوین برنامه جامع برای ارتقای سطح دوچرخه‌سواری همراه باشد. همچنین پیشنهاد می‌شود که با اجاره رایگان یا ارزان قیمت برای افراد کم‌بضاعت در ناحیه‌های محروم شهرها، طراحی انواع دوچرخه برای همه افراد با هر توان مالی، پیش‌بینی بودجه ویژه برای ارتقای دوچرخه‌سواری از منابع دولتی، تسهیلات لازم برای خرید اشاره کم‌درآمد جامعه به رشد و توسعه ورزش دوچرخه‌سواری و افزایش سلامت شهروندان کمک کنند.

از طرفی توسعه ورزش دوچرخه‌سواری تنها توسط سازمان‌هایی قابل دستیابی است که دانش و داده‌هایی در مورد دوچرخه‌سواری داشته باشد. تحقق این امر مستلزم هماهنگی و ارتباط سازمان‌های مرتبط با دوچرخه‌سواری است. در این زمینه می‌توان گفت تا زمانی که ارزش‌ها و مزایای ورزش دوچرخه‌سواری برای جامعه و بهویژه نهادهای اجرایی، تشکیلاتی و سازمانی بهخوبی مشخص نشود، فاصله موجود میان وضعیت موجود با وضعیت مطلوب بیشتر خواهد شد. کمبودهای موجود در زمینه حمایتی فرهنگ دوچرخه‌سواری، دسترسی نداشتن به اطلاعات مورد نیاز در این حوزه و تلاش کم رسانه‌های گروهی برای ترویج فرهنگ دوچرخه‌سواری از جمله مشکلات توسعه فرهنگ دوچرخه‌سواری هستند. از طرفی عدم ارتباط مؤثر و واقعی سازمان‌های اجرایی با نهادهای علمی موجب به کار نگرفتن پژوهش‌های علمی شده است. همان‌گونه که بوهلر و پوچر (۲۰۲۱) بیان کردند توسعه بخش علمی و ورزشی، با افزایش تحقیق و توسعه دانش مرتبط است. وجود مشکلات اجتماعی در زمینه ورزش دوچرخه‌سواری بهویژه عدم حمایت از بانوان در دوچرخه‌سواری، نبود تسهیلات رفاهی لازم، ناهمانگی بین ساختارهای مدیریتی از جمله معضلات توسعه فرهنگ ورزش دوچرخه‌سواری عمومی به حساب می‌آیند. لارین-ویدلا^۱ و همکاران (۲۰۲۲) و ماجادو و پیچینی^۲ (۲۰۱۸) به این نتیجه رسیدند که فقدان ساختارهای مدیریت شهری و حمل و نقل پراکنده، موجب برنامه‌ریزی شهری نامناسبی در زمینه دوچرخه‌سواری شده است. همچنین باردال و همکاران (۲۰۲۰) ناهمانگی میان بازیگران اصلی توسعه دوچرخه‌سواری را عامل کاهش استفاده از دوچرخه دانسته است. این معضلات موجب بروز تفاوت‌های بزرگ در زیرساخت‌های دوچرخه‌سواری از نظر کمی و کیفی می‌شود، که در نهایت به ایجاد مسیرهای دوچرخه‌سواری باریک، نایمن و ناکارامد در بخش‌های وسیع شهری منجر شده است. در گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی (۱۳۹۸) آمده است که: «بیش از ۶۴ درصد مردم ایران ورزش نمی‌کنند» (دفتر مطالعات آموزش و فرهنگ مجلس، ۲۰۱۹). از طرف دیگر، به دلیل موانع اجتماعی، تقریباً نیمی از جمعیت کشور ما که زنان هستند، از دوچرخه استفاده نمی‌کنند. موانع استفاده از دوچرخه بسته به ویژگی‌های فردی، نگرش‌ها و شرایط محیط ساخته شده متفاوت است؛ موانع ممکن است برای برخی افراد نبود پارکینگ امن برای دوچرخه و برای دیگران کمبود مسیرهای ویژه دوچرخه‌سواری و برای عده‌ای دیگر مشکلات اجتماعی باشد. برای ترویج ورزش دوچرخه‌سواری بانوان، نمی‌توان صرفاً به تبلیغات اقتصادی یا حتی تنها به بستری‌سازی از طریق فراهم کردن مثلاً بوستان‌ها و ابزارها و اینها بسته کرد. ایجاد حمل و نقل پایدار در شهرها جز با تغییر در ارزش‌ها و عادات فرهنگی - اجتماعی نسبت به انتخاب نوع سفر درون‌شهری از جمله استفاده از دوچرخه امکان‌پذیر نخواهد بود (عسگری و رحیمی، ۲۰۱۷)

در بررسی نتایج حاضر رویکردهای مختلف توسعه و ترویج ورزش دوچرخه‌سواری که با انگیزه‌های متفاوتی از جمله تأمین سلامت جسمی و روحی، غنی‌سازی اوقات فراغت، گسترش روابط اجتماعی و غیره صورت می‌گیرد، می‌توان به نقش بسزای رسانه‌های ورزشی،

¹ Larraín-Videla

² Machado & Piccinini

فرهنگ‌سازی، آموزش‌های همگانی و ... اشاره کرد. در این زمینه می‌توان به این نکته اشاره کرد که بیان فواید و مزایای استفاده از دوچرخه در قالب تبلیغات محیط (پوستر، بروشور و بنر) خانواده‌ها را به استفاده از دوچرخه برای فعالیت‌های روزمره و یا تشویق فرزندان به استفاده از دوچرخه ترغیب می‌کند. از طرفی برگزاری کلاس‌های آموزشی در زمینه عوامل مرتبط با اینی دوچرخه‌سواران خود حاکی از وجود بسترسازی مطلوب برای توسعه فرهنگ دوچرخه‌سواری است. یافته‌های تحقیق حاضر تأکید دارد در حال حاضر، خانواده‌ها نقش مهمی در توامندسازی و ارتقای قابلیت‌های فردی و مهارتی جوانان ایران دارند. ژو و ژانگ (۲۰۲۱) نیز معتقدند غنی‌سازی برنامه‌های ورزشی در بین خانواده‌ها، تمرکز بر توسعه همه‌جانبه مناطق شهری، روستایی و مناطق دورافتاده و افزایش تبلیغات مفاهیم ورزشی، همگی به ارتقای و توسعه سلامت عمومی جامعه کمک می‌کنند. بنابراین رسانه‌ها نیز نقش مهمی در ترویج و تبلیغ استفاده از دوچرخه و دوچرخه‌سواری در بین شهروندان دارند (هور، ۲۰۲۰). با این حال، در ایران تاکنون رسانه‌ها نقش چشمگیری در این زمینه نداشته‌اند (غفار گلانده و همکاران، ۲۰۱۵)، البته ترویجات رسانه‌ای کافی نیست و پیشنهاد شده است درس دوچرخه‌سواری در برنامه درسی مدارس ابتدایی جایگاه اجباری داشته باشد (والکر و همکاران، ۲۰۱۶).

در مجموع بهمنظور ترویج و توسعه فرهنگ دوچرخه‌سواری به عنوان ورزش شهری، باید قابلیت استفاده از دوچرخه را در سطح شهرها افزایش داد. دستیابی به این امر مستلزم اولویت‌بندی دوچرخه‌سواری در همه سطوح برنامه‌ریزی فیزیکی، برنامه‌ریزی جهت تغییر کاربری زمین، برنامه‌ریزی و توسعه شهری جدید یا دگرگونی‌های محیط‌های ساخته‌شده موجود و ارزیابی و اجرای مداخلات ویژه دوچرخه‌سواری همچون موانع فرهنگی، نهادی، سازمانی و سیاسی است. بر اساس نتایج پیشنهاد می‌شود بهمنظور فرهنگ‌سازی و ترویج ورزش دوچرخه‌سواری از رسانه‌های ورزشی، همکاری همه‌جانبه نهادهای متولی ورزش و فرهنگی اعم از آموزش‌وپرورش، دانشگاه‌ها، وزارت علوم و تحقیقات و فناوری، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، شهرداری و ... که با همدلی و همفکری، فرهنگ ورزش را در جامعه توسعه می‌بخشند، کمک گرفت. علاوه بر این پیشنهاد می‌شود طراحان و برنامه‌ریزان شهری در طراحی و برنامه‌ریزی مسیرهای دوچرخه‌سواری، اصول و روابط استاندارد را با هدف ایجاد انگیزه و جذب شهروندان به ورزش دوچرخه‌سواری جهت افزایش نشاط اجتماعی در فضاهای شهری و متعاقب آن دستیابی به پایداری اجتماعی شهری رعایت کنند.

تقدیر و تشکر

از مدیران، پیشکسوتان، کارشناس و مریبان فدراسیون ملی دوچرخه‌سواری و سازمان ورزش شهرداری که در این پژوهش ما را یاری کردن، کمال سپاسگزاری را داریم. از داوران محترم به‌سبب ارائه نظرهای ساختاری و علمی سپاسگزاری می‌شود.

References

- [Alavi, S., Pourzare, M., Ghaouri, F., Mahmoudi, A. \(2021\). The Consequences of International Sanctions on the Sports Industry. *Applied Research in Sport Management*, 10\(1\), 115-125. doi: 10.30473/arsm.2021.7985](#)
- [Aldred, R., Verlinghieri, E., Sharkey, M., Itova, I., & Goodman, A. \(2021\). Equity in new active travel infrastructure: A spatial analysis of London's new Low Traffic Neighbourhoods. *Journal of Transport Geography*, 96, 103194.](#)
- [Askari, M., & Rahimi, M. \(2017\). A Survey for Measuring Social Acceptability of Cycling in Metropolises, Case Study: Tehran Metropolis. *Journal of Applied Sociology*, 28\(1\), 185-206. doi: 10.22108/jas.2017.21253](#)
- [Bardal, K. G., Gjertsen, A., & Reinar, M. B. \(2020\). Sustainable mobility: Policy design and implementation in three Norwegian cities. *Transportation Research Part D: Transport and Environment*, 82, 102330.](#)

- Braun, L. M., Rodriguez, D. A., & Gordon-Larsen, P. (2019). Social (in) equity in access to cycling infrastructure: Cross-sectional associations between bike lanes and area-level sociodemographic characteristics in 22 large US cities. *Journal of transport geography*, 80, 102544.
- Brlek, P., Cvitković, I., Kos, G., & Gadanec, R. (2020). Increasing cyclist mobility by improving cycling infrastructure: Case study Koprivnica. In *6th International Conference on Road and Rail Infrastructure*.
- Buehler, R., & Dill, J. (2016). Bikeway networks: A review of effects on cycling. *Transport Reviews*, 36(1), 9-27.
- Buehler, R., & Pucher, J. (2017). Trends in walking and cycling safety: recent evidence from high-income countries, with a focus on the United States and Germany. *American journal of public health*, 107(2), 281-287.
- Buehler, R., & Pucher, J. (2021). COVID-19 impacts on cycling, 2019–2020. *Transport Reviews*, 41(4), 393-400.
- Celis-Morales, C. A., Lyall, D. M., Welsh, P., Anderson, J., Steell, L., Guo, Y., & Gill, J. M. (2017). Association between active commuting and incident cardiovascular disease, cancer, and mortality: prospective cohort study. *bmj*, 357, j1456.
- Chapman, R., Howden-Chapman, P., & Capon, A. (2016). Understanding the systemic nature of cities to improve health and climate change mitigation. *Environment international*, 94, 380-387.
- Chen, S., Huang, Q., Muttarak, R., Fang, J., Liu, T., He, C., & Zhu, L. (2022). Updating global urbanization projections under the Shared Socioeconomic Pathways. *Scientific data*, 9(1), 1-10.
- Cohen, S. A., Higham, J., Gössling, S., Peeters, P., & Eijgelaar, E. (2016). Finding effective pathways to sustainable mobility: Bridging the science–policy gap. *Journal of Sustainable Tourism*, 24(3), 317-334.
- Cox, P., & Koglin, T. (Eds.). (2020). *the politics of cycling infrastructure: spaces and (in) equality*. Policy Press.
- Cushing, M., Hooshmand, J., Pomares, B., & Hotz, G. (2016). Vision Zero in the United States versus Sweden: infrastructure improvement for cycling safety. *American journal of public health*, 106(12), 2178-2180.
- Davari, A., & Rezazadeh, A. (2013). Structural equation modeling with PLS software. (In Persian).
- Dons, E., Rojas-Rueda, D., Anaya-Boig, E., Avila-Palencia, I., Brand, C., Cole-Hunter, T., & Götschi, T. (2018). Transport mode choice and body mass index: cross-sectional and longitudinal evidence from a European-wide study. *Environment international*, 119, 109-116.
- Fazeli, H. (2010). Sport and identity policy. Poitical sciences Journal, 9(2), 151-174 (In Persian).
- Gamst, G., Meyers, L. S., & Guarino, A. J. (2008). *Analysis of variance designs: A conceptual and computational approach with SPSS and SAS*. Cambridge University Press.
- Ghafari Guilande, A., Hosseini, S. M., & Pasazadeh, A. (2015). Investigating Affective Factors on Citizen's Unwillingness to Use Bicycle on Urban Travel (Case Study: Ardabil City). *Urban Studies Quarterly*, 15, 81-90. (In Persian).
- Gliner, J. A., Morgan, G. A., & Leech, N. L. (2016). *Research methods in applied settings: An integrated approach to design and analysis*. Routledge.
- Gössling, S., & McRae, S. (2022). Subjectively safe cycling infrastructure: New insights for urban designs. *Journal of Transport Geography*, 101, 103340.
- Götschi, T., Garrard, J., & Giles-Corti, B. (2016). Cycling as a part of daily life: a review of health perspectives. *Transport Reviews*, 36(1), 45-71.

- Hagen, O. H., & Rynning, M. K. (2021). Promoting cycling through urban planning and development: a qualitative assessment of bikeability. *Urban, Planning and Transport Research*, 9(1), 276-305.
- Hoor, M. (2020). The bicycle as a symbol of lifestyle, status and distinction. A cultural studies analysis of urban cycling (sub) cultures in Berlin. *Applied Mobilities*, 1-18.
- Jafari S. A., Mohammadi R. (2011). Measuring Customer Satisfaction Index (CSI) in Iranian Tile Industry Using Pls Path Modeling Technique, Middle-East Journal of Scientific Research; 8(1), pp. 141-149.
- Khodadadi, M. Farid Fathi, M., Masoom Zadeh, S. (2018). The Study of Sanctions Impact on Iran's Trade and Major Trading Partners in Sport Industry:Full Modified Ordinary least SquareApproach. *Applied Research in Sport Management*, 7(1), 23-32.
- Larraín-Videla, C., Muñoz, J. C., & Briones, J. (2022). Gobernanza del transporte en áreas metropolitanas: revisión crítica y análisis para Santiago de Chile. *Revista EURE-Revista de Estudios Urbano Regionales*, 48(145).
- Machado, L., & Piccinini, L. S. (2018). Challenges for the effectiveness of the implementation of urban mobility plans: a systematic review. *urbe. Revista Brasileira de Gestão Urbana*, 10, 72-94.
- Mehdipour, B., Mehdipour, B. (2012). Investigating the effect of using bicycles on urban traffic control and management, National Conference on Architecture, Culture and Urban Management, Karaj, <https://civilica.com/doc/255832>. (In Persian).
- Mölenberg, F. J., Panter, J., Burdorf, A., & van Lenthe, F. J. (2019). A systematic review of the effect of infrastructural interventions to promote cycling: strengthening causal inference from observational data. *International journal of behavioral nutrition and physical activity*, 16(1), 1-31.
- Mora, R., Truffello, R., & Oyarzún, G. (2021). Equity and accessibility of cycling infrastructure: An analysis of Santiago de Chile. *Journal of Transport Geography*, 91, 102964.
- Moradi, M. (2019). Analyzing the state of public sports participation in Iran and explaining the major challenges and obstacles, Expert reports, Studies of Education and Culture, Research Center of the islamic iranian parliament, 1-2 (In Persian).
- Munro, B. H. (2005). *Statistical methods for health care research* (Vol. 1). lippincott williams & wilkins.
- Mytton, O. T., Panter, J., & Ogilvie, D. (2016). Longitudinal associations of active commuting with wellbeing and sickness absence. *Preventive medicine*, 84, 19-26.
- Nieuwenhuijsen, M. J. (2020). Urban and transport planning pathways to carbon neutral, liveable and healthy cities; A review of the current evidence. *Environment International*, 140, 105661.
- Plichta, S. B., Kelvin, E. A., & Munro, B. H. (2013). *Munro's statistical methods for health care research*. Wolters Kluwer Health/Lippincott Williams & Wilkins.
- Pucher, J., & Buehler, R. (2016). Safer cycling through improved infrastructure. *American Journal of Public Health*, 106(12), 2089-2091.
- Pucher, J., & Buehler, R. (2017). Cycling towards a more sustainable transport future. *Transport reviews*, 37(6), 689-694.
- Safar, Y., & Azimzadeh, S. M. (2017). Development of bicycle culture in the Ferdowsi University of Mashhad. *Sport Management and Development*, 6(1), 155-173. (In Persian).
- Sagaris, L., & Tiznado-Aitken, I. (2020). Sustainable transport and gender equity: Insights from Santiago, Chile. In *Urban mobility and social equity in Latin America: evidence, concepts, methods*. Emerald Publishing Limited.

- Shirmohammadi, H., Rahimi, F., & Hadadi, F. (2021). Identifying and prioritization effective factors on the selection of bicycle route to improve urban traffic (Case study: district 10 of Tehran city). Journal of Transportation Research, -. doi: 10.22034/tri.2021.260528.2842. (In Persian).
- Stankov, I., Garcia, L. M., Mascolli, M. A., Montes, F., Meisel, J. D., Gouveia, N., & Roux, A. V. D. (2020). A systematic review of empirical and simulation studies evaluating the health impact of transportation interventions. *Environmental research*, 186, 109519.
- Stappers, N. E. H., Van Kann, D. H. H., Ettema, D., De Vries, N. K., & Kremers, S. P. J. (2018). The effect of infrastructural changes in the built environment on physical activity, active transportation and sedentary behavior—a systematic review. *Health & place*, 53, 135-149.
- Steinbach, R., Green, J., Datta, J., & Edwards, P. (2011). Cycling and the city: A case study of how gendered, ethnic and class identities can shape healthy transport choices. *Social science & medicine*, 72(7), 1123-1130.
- Tenenhaus, M., Amato, S., & Esposito Vinzi, V. (2004, June). A global goodness-of-fit index for PLS structural equation modelling. In *Proceedings of the XLII SIS scientific meeting* (Vol. 1, No. 2, pp. 739-742).
- Tiznado-Aitken, I., Mora, R., Oyarzún, G., Vergara, J., & Vecchio, G. (2022). A bumpy ride: structural inequalities, quality standards, and institutional limitations affecting cycling infrastructure. *Transportation research part D: transport and environment*, 110, 103434.
- Tortosa, E. V., Lovelace, R., Heinen, E., & Mann, R. P. (2021). Cycling behaviour and socioeconomic disadvantage: An investigation based on the English National Travel Survey. *Transportation research part A: policy and practice*, 152, 173-185.
- Vinzi, V. E., Trinchera, L., & Amato, S. (2010). PLS path modeling: from foundations to recent developments and open issues for model assessment and improvement. *Handbook of partial least squares: Concepts, methods and applications*, 47-82.
- Walker, N., Nghe, P., & Tans, S. J. (2016). Generation and filtering of gene expression noise by the bacterial cell cycle. *BMC biology*, 14(1), 1-10.
- World Health Organization. Physical activity (2022) [cited 2022 5 October]. Available from: <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/physical-activity>
- Xiao, C. S., Sharp, S. J., van Sluijs, E. M., Ogilvie, D., & Panter, J. (2022). Impacts of new cycle infrastructure on cycling levels in two French cities: an interrupted time series analysis. *International Journal of Behavioral Nutrition and Physical Activity*, 19(1), 1-11.
- Zhou, X., & Zhang, D. (2021). Study on the Influence of Urban Public Sports Space on the Development of Health Education Culture. *International Journal of Education and Economics*, 4(4), 23-31.